

Élethosszig tartó, befektetési egységekhez kötött életbiztosítások adózási szabályainak változása 2018. január 1-jétől

Generali Biztosító Zrt. • Levelezési cím: 7602 Pécs, Pf. 888 • Telefonos ügyfélszolgálat: +36 1 452 3333 • generali.hu

Azon kockázati biztosításnak nem minősül, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítási szerződések (továbbiakban: WL) esetén, amelyben

- a **szerződő gazdálkodó szervezet** (továbbiakban: kifizető) és
- a **kedvezményezett magánszemély**

2018. 01. 01-től megszűnik a szerződésre **fizetett rendszeres díj adómentessége**¹.

WL életbiztosításnak a továbbiakban a fenti biztosítási konstrukciót tekintjük és ennek díjait értjük biztosítási díj alatt, ha külön nem jelezzük az ettől való eltérést.

Más személybiztosítás adókötelezettsége nem változik 2018-tól:

- **továbbra is adómentes marad** a minimálbér 30%-áig a céges kockázati biztosítás díja, ideértve a szolgáltatásfinanszírozó egészség-biztosítást is,
- **továbbra is munkáltatói (kifizetői) adó terheli** a magánszemély javára cég által kötött megtakarítási biztosítás megtakarítási díjrészét,
- **nem változnak** a biztosításból származó kamatjövedelem adózási szabályai, és nem változnak a kamatjövedelem kedvezményi szabályai,
- **nem változnak** a magánszemély szerződő által kötött és magánszemély által fizetett díjú bármely szerződéssel kapcsolatos szabályok,
- és a nyugdíjbiztosításokkal kapcsolatos szabályok is **változatlanok maradnak**.

1. A rendszeres díj adókötelezettsége

Adókötelelessé válik

- 2018. 01. 01-jén, vagy ezt követően esedékes rendszeres díj (függetlenül a biztosítóhoz történő beérkezésének időpontjától), vagy
- 2018. 01. 01. előtt esedékes, de 2018. 01. 01-jét követően a biztosítóhoz beérkező rendszeres díj.

Megjegyzés:

- Az eseti díj vonatkozásában nem változtak az adózási szabályok, ezeket a díjakat 2013. 01. 01. óta adókötelezettség terheli (2018-tól megegyezik a rendszeres és eseti díj adókötelezettsége).
- Egyéni vállalkozó szerződő esetén, ha az egyéni vállalkozó, mint magánszemély a biztosított, a szerződést úgy kell tekinteni, mintha azt nem egyéni vállalkozó, hanem magánszemély kötötte volna, így sem a rendszeres, sem az eseti díjat nem számolhatja el költségként 2013. 01. 01-jétől². (Így az ilyen szerződéseket nem érinti a jelenlegi változás, csak azokat, ahol az egyéni vállalkozó alkalmazottja a biztosított.)

Tekintettel arra, hogy a kockázati biztosítások díja adómentes (havonta a minimálbér 30%-ig), a WL **kockázati díjrésze sem képez adóalapot**.

Adóalap meghatározása: fizetendő biztosítási díj csökkentve a kockázati díjrésszel.

A gazdálkodó szervezetek minden biztosítási évfordulót megelőzően biztosítási kötvényt kapnak, amely tartalmazza a következő biztosítási évre vonatkozó havi kockázati díjakat.

2. Az eseti és rendszeres díjak adókötelezettsége 2018. 01. 01-jétől

Amennyiben a kifizető a szerződő és magánszemély a kedvezményezett, akkor a kifizetőnek a biztosítási díj után az **egyes meghatározott juttatások**³ szerinti adókötelezettsége keletkezik.

Az egyes meghatározott juttatások után a gazdálkodó szervezetet terheli adókötelezettség, ennek mértéke⁴ (2017. 11. 14-én ismert, 2018-ra vonatkozó szabályok szerint) **40,71%**.

Az adó alapja a biztosítási díj 1,18 szorososa.

Fizetendő adók:

- személyi jövedelemadó (szja): 15%
- egészségügyi hozzájárulás (eho): 19,5%

100 Ft biztosítási díj után fizetendő adó 2018-ban:

szja: $100 * 1,18 * 0,15 = 17,70$ Ft

eho: $100 * 1,18 * 0,195 = 23,01$ Ft

Összesen = 40,71 Ft

A tájékoztató elején jellettek szerint egy speciális esetre is felhívjuk a figyelmet:

Amennyiben a biztosítási szerződés szerződője magánszemély, de a **díjat a gazdálkodó szervezet fizeti** (pl. cafeteria keretében a munkáltató átvállalja a biztosítás díját), akkor **jogviszony szerint kell adózni**⁵ a biztosítási díjak után (pl. munkavállaló esetén munkabéreként). Az így befizetett díjat úgy kell tekinteni, mintha azt a magánszemély fizette volna meg.

3. Adókötelezettség keletkezésének időpontja

Az adókötelezettség azon a napon keletkezik, amikor megnyílik a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság⁶.

Ennek megfelelően az adókötelezettség keletkezésének időpontja:

- rendszeres díj esetén:
 - a gyakoriság szerinti esedékesség időpontja, VAGY
 - ha a díjfizetés az esedékességének időpontját követően történik, akkor a díj biztosítóhoz történő beérkezés napja
- eseti díj esetén:
 - a díj biztosítóhoz való beérkezés napja.

Ha a 2018-ban esedékes rendszeres biztosítási díj 2017-ben beérkezik a biztosítóhoz, az nem lesz adómentes, tekintettel arra, hogy az adókötelezettséget az esedékesség időpontjában 2018-ban, az akkor hatályos szabályok szerint kell megállapítani.

Tehát hiába kerülne sor 2017-ben a 2018-ban esedékes díjak befizetésére, az ettől nem válik adómentessé.

Annak érdekében, hogy mind az ügyfél, mind a biztosító számára egyértelmű legyen, hogy mely díjak adómentesek és mely díjak adókötelesek, a 2018-ban esedékes díjakat 2018-ban javasolt megfizetni.

4. Költségelszámolás és adófizetés

A költségként történő elszámolás szabályai eltérnek az adófizetési kötelezettség szabályaitól.

Alapelv, hogy abban az időszakban kell elszámolni költségként a biztosítás díját, amely időszakra vonatkozik.

Ha a biztosítási díjjal fedezett időszak átnyúlik a következő üzleti évbe, akkor a biztosítási díjat meg kell osztani az érintett üzleti évek között, olyan arányban amilyen arányban az egyes üzleti évek érintettek.

Azaz, ha a díjfizetés gyakorisága negyedéves, féléves, vagy éves és a díjjal fedezett időszak egy része – az az üzleti év megegyezik a naptári évvel – átnyúlik 2018. évre, akkor a 2018. évi időszakra jutó díjrész el kell határolni (aktív időbeli elhatárolás)! Az elhatárolás azt jelenti, hogy az elhatárolt összeg, azaz a biztosítási díj következő évre jutó összege értelemszerűen csak a következő üzleti évben csökkenti a gazdálkodó eredményét.

Példa

A biztosítás rendszeres díja éves díjfizetésű, esedékesség:
2017. 09. 01.; Díjfizetés: 2017. 08. 15.

Költségelszámolás:

2017. évben költség: 4 havi díj

2018. évben költség: 8 havi díj

Adófizetés

Mivel a teljes éves díj 2017. 09. 01-jén esedékes, ebben az időpontban a rendszeres díj adókötelezettségére vonatkozó szabályok szerint a rendszeres díj adómentes, így a teljes éves biztosítási díj (WL esetén) adómentes.

(Ha eseti díjfizetés történt volna a fent megadott időpontban, akkor a teljes 2017. 08. 15-én megfizetett díj után az adófizetési kötelezettség 2017. 08. 15-én keletkezett volna.)

5. Biztosítói kifizetés adózásának változása**5.1. Munkavállaló belép szerződőként a biztosítási szerződésbe**

- **2018. 01. 01-je előtt megkötött és így adómentes díjat tartalmazó szerződések esetén** a szerződőváltást követő magánszemély általi visszavásárláskor – 2017 után is! – **mindig az egyéb jövedelemre vonatkozó szabályok** szerint kell eljárni!

A visszavásárlási értéket csökkenteni kell a magánszemély által szerződőként megfizetett biztosítási díjakkal és az adóköteles biztosítási díjakkal.

Az így kiszámított összeg 84 százaléka után kell a 15%-os mértékű szja- és 19,5% eho kötelezettség összegét megha-

tározni.^{vii} A szja előleget a biztosító, mint kifizető (a jövedelem juttatója) vonja le és fizeti meg az adóhatóság felé, az eho megfizetése a magánszemély kötelezettsége, amit az adóbevallásában tüntet fel és a bevallás benyújtására előírt határidőig fizet meg.

A fenti szabályok szerint a biztosító teljesítésekor adó nem terheli azt a díjrészt, amelyet a magánszemély – már szerződőként – az adózott jövedelméből, vagy amely díj után a gazdálkodó szervezetet adókötelezettség terhelte, vagyis a gazdálkodó által

- 2013. 01. 01-jétől fizetett eseti díjakat és a
- 2018. 01. 01-jétől fizetett rendszeres díjakat.

100 Ft visszavásárlási érték után fizetendő adók:

A csökkentő tételek után maradt visszavásárlási érték: 100 Ft
Adóalap: $100 \text{ Ft} * 0,84 = 84,00 \text{ Ft}$
Szja: $84 \text{ Ft} * 0,15 = 12,60 \text{ Ft}$
Eho: $84 \text{ Ft} * 0,195 = 16,36 \text{ Ft}$

Adó összesen: 28,98 Ft

- **2018. 01. 01-től megkötött**, adómentes díjat nem tartalmazó szerződések esetén szerződőváltást követő visszavásárláskor a kamatadó szabályai szerint kell eljárni – ideértve a kamatjövedelem kedvezményét is - a teljes szerződés vonatkozásában.

5.2. A kifizető (vállalkozás) marad a szerződő és kéri a szerződés visszavásárlását

Ebben az esetben szükség van a biztosított hozzájárulására a visszavásárláshoz. A visszavásárlási érték a vállalkozás könyvelésében, mint Pénzügyi műveletek egyéb bevétele fog megjelenni.

Jegyzetek

- i Adózási környezet változása:
- 2013-ban a kockázati biztosításnak nem minősülő, teljes életre szóló biztosítási szerződésekre befizetett eseti díj adókötelessé vált, majd korlátozásra került a rendszeres díj emelésének mértéke is, azzal, hogy csak akkor adómentes a rendszeres díj, ha az esetleges díjemelés egy bizonyos mértéket (két évvel korábbi infláció + 30 %) nem halad meg.
 - **2017-ben a céges** (kifizető által kötött és/vagy fizetett) élet-hosszig tartó befektetési egységekhez kötött életbiztosítás rendszeres díja összegkorlátozás nélkül (figyelemmel a fenti díjemelésre vonatkozó korlátozással) adómentes.
 - 2018. 01. 01-jétől a kifizető által fizetett élethosszig tartó befektetési egységekhez kötött életbiztosítások rendszeres díjának adómentessége megszűnik (szja tv. 1. számú melléklet 6.9. pontja 2018. január 1-jei hatállyal a 2014. évi LXXIV. törvény 29. § 3. pontja alapján került törlésre).
- ii A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja) 11. számú melléklet A vállalkozói költségek elszámolásáról Költségként elszámolható kiadások különösen a következők:
2012. 12. 31-ig hatályos szövege:
9. a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett vagyon-, felelősség-, kockázati élet-, balesetbiztosítás díja, az életbiztosításnál, feltéve, hogy az egyéni vállalkozó e címen nem vett igénybe adókedvezményt;
2013. 01. 01.-jétől a 9. pont az alábbiak szerint módosul:
9. a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett vagyon-, felelősség-, kockázati biztosítás díja;
2013. 01. 01-jétől a személyi jövedelemadó törvény kockázati biztosítás fogalommal is kiegészült, ami azt jelenti, hogy a személyi jövedelemadó törvény vonatkozásában kizárólag az e bekezdésben meghatározottaknak megfelelő biztosítás minősül kockázati biztosításnak:
3. §91. Kockázati biztosítás: az olyan személybiztosítás, amely esetében biztosítási esemény bekövetkezése nélkül vagyoni érték kivonására nincs lehetőség (így különösen nincs lejárati szolgáltatása és visszavásárlási értéke), azzal, hogy kockázati biztosításnak minősül a kockázati biztosítási elemeket is magában foglaló biztosítások esetében az igazoltan elkülönített kockázati biztosítási rész is, de nem minősül kockázati biztosításnak az olyan biztosítás – akkor sem, ha a biztosító teljesítését biztosítási esemény váltja ki –, ha az adott biztosítási szerződés vonatkozásában a biztosítási feltételek szerint a biztosító teljesítésének összege nem haladhatja meg az adott biztosítási szerződésre befizetett biztosítási díj és az azzal kapcsolatosan képződő hozam együttes összegét; e rendelkezés alkalmazásában nem minősül vagyoni érték kivonásának az a biztosítási esemény bekövetkezése nélküli biztosítói teljesítés (így különösen a díjkedvezmény, díjengedmény, díjvisszatérítés), amelyre a díjat fizető személy jogosult, de vagyoni érték kivonásának minősül, ha a személybiztosítás díját más személy – ide nem értve a kifizetőnek nem minősülő magánszemélyt – fizette és a biztosítási esemény bekövetkezése nélküli biztosítói teljesítésre a biztosítás
- iii Szja **70. § (1)** Egyes meghatározott juttatásnak minősül
c) a kifizető által magánszemély javára kötött személybiztosítási szerződés alapján kifizető által fizetett adóköteles biztosítási díj.
- iv Szja **69. § (1)** Béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [70. §], valamint a béren kívüli juttatások [71. §] után az adó a kifizetőt terheli.
(2) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó juttatás esetében jövedelemnek minősül a juttatás értéke, ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék, szolgáltatás esetén annak szokásos piaci értéke vagy abból az a rész, amelyet a magánszemély nem köteles megfizetni. A kifizetőt terhelő adó alapja az előzőek szerinti jövedelem 1,18-szorosa.
- Szja 70. § (1)** Egyes meghatározott juttatásnak minősül
c) a kifizető által magánszemély javára kötött személybiztosítási szerződés alapján kifizető által fizetett adóköteles biztosítási díj.
- Szja 3. § 92.** Életbiztosítás: az olyan személybiztosítás, amely alapján a biztosító a természetes személy halála, meghatározott életkor vagy időpont elérése vagy más esemény bekövetkezése esetére a szerződésben meghatározott biztosítási összeg kifizetésére, járadék élethosszig tartó vagy meghatározott időszakra történő folyósítására vállal kötelezettséget.
- Szja 3. § 90.** Személybiztosítás: az élet-, a baleset- és a betegség-biztosítás.
- v Ha a magánszemély szerződő helyett – díjfizetői nyilatkozat alapján – a cég fizeti meg a díjat, akkor a cég és a magánszemély közötti jogviszony (munkaviszony, tagsági jogviszony, megbízotti jogviszony) alapján kell az adókötelezettséget rendezni.
- PÉLDA: a munkavállaló által kötött biztosítás díját a cég átvállalja
– Az adó alapja a juttatás (esetünkben a biztosítási díj)
– Fizetendő adók 2018-ban (2017.11.14-én ismert szabályok szerint)
- Munkáltató: 19,5% szociális hozzájárulás 1,5% szakképzési hozzájárulás
 - Munkavállaló: 15% szja; 10% nyugdíjjárulék; 8,5% egyéni járulék,
100 Ft juttatás (biztosítási díj) után fizetendő adók:
Munkáltató: $100 * (19,5+1,5) = 21,0$ Ft
Munkavállaló: $100 * (15+10+8,5) = 33,5$ Ft
Összesen: 54,5 Ft
 - A cég összes költsége: 21,0 Ft; a magánszemély költsége 33,5 Ft, melyet le kell vonni a biztosítási díjon kívüli más jövedelméből (pl. munkavállaló esetében a bérből)
- vi Szja 9 § (2) c) pont
A bevétel megszerzésének az időpontja a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság megszerzésének a napja.
- Az esedékesség időpontjában, vagy azt követő díjfizetés esetén a beérkezéskor, a befizetett összeg a szerződésen azonnal jóváírásra kerül, így a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság megszerzése a befizetéssel egyidejűleg megtörténik – adóztatási pont a díj biztosítóhoz való beérkezésének a napja.
- Amikor a kifizető a biztosítónak esedékesség előtt fizet és az esedékességet megelőzően fizetett díj a biztosítónál túlfizetésként kerül kimutatásra, akkor a befizetés a kifizetőnél a biztosítóval szembeni követelés, nem személyi jellegű ráfordítás. A követelés-ként nyilvántartott kiadás pedig nem jelent bevételt a magánszemélynél.
- Az esedékesség időpontjában a biztosítónál a túlfizetés beszámításra kerül az esedékes díjba, a kifizetőnél pedig a biztosítóval szembeni követelés megszüntetésével az esedékes díj személyi jellegű ráfordításként kerül elszámolásra. Ebben az esetben ez az adóztatási pont (esedékesség napja), függetlenül attól, hogy a pénzügyi teljesítés korábbi volt, hiszen a jóváírás (esedékesség) időpontjától növekszik a magánszemély vagyona és/vagy lesz jogosult a biztosító szolgáltatására (és ebben az időpontban válik véglegessé a kifizető vagyonvesztése).
- Az eseti díj akkor „esedékes”, akkor keletkezik díjfizetési kötelezettséggként, amikor a pénz a biztosítóhoz beérkezik. Ebben az esetben az adóztatási pont – az eseti díj már 2017-ben is adóköteles – a befizetés jóváírásának napja.
- vii 1998. évi LXVI. törvény (eho)
11. § (11) E törvény alkalmazásában nem minősül kifizetőnek
e) a biztosító az Szja tv. 28. § (2) bekezdése szerinti jövedelem esetében.
1995. évi CXVII. törvény (szja)
Az összevont adóalap megállapítása
29. § Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem. Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó, a 19,5 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás megfizetésére (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), a megállapított jövedelem 84 százalékat kell jövedelemként figyelembe venni.